

2016-07-16 22:24 CEST

Vuxna måste fråga barnen om våld

Trots att det sedan 37 år tillbaka finns en lag som talar om att föräldrar och andra vuxna inte får slå eller på annat sätt kränka barn, blir många barn i dag utsatta för just detta. Barnen som drabbas lider ofta i det tysta.

Samhället måste ta ytterligare steg för att se till att lagen och barns rätt till trygghet omfattar alla barn. Frågor om misshandel behöver ställas oftare av de vuxna som finns kring barnet.

Unga människor tillbringar en stor del av sin tid i skolan. För att kunna förebygga ohälsa hos eleverna krävs att skolan har ett fungerande system för att upptäcka utsatthet. Barnets möjlighet till skydd, stöd och upprättelse är många gånger beroende av att någon utomstående uppmärksammar situationen och ingriper.

Var sjunde elev i årskurs 9 har blivit slagen någon gång av en vuxen inom familjen och nästan tre procent säger att detta händer ofta. Samtidigt är mörkertalen stora. Bara 12 procent av de som utsatts har berättat om detta för personal inom skolan, socialtjänsten, polisen eller ungdomsmottagningen. Många barn bär på en tung hemlighet om våld i hemmet och vet ofta inte vart de ska vända sig. Då blir frågor från trygga vuxna otroligt viktiga.

Ett tidigt ingripande kan innebära att familjen kan få hjälp att bryta ett destruktivt mönster. I praktiken upptäcks dessvärre misshandeln ofta först när det blivit så allvarligt, att det inte längre går att dölja. Alla former av barnmisshandel riskerar att allvarligt skada barnet, nu och på sikt. Att utsättas för våld innebär ett stort lidande på individnivå och stora kostnader på samhällsnivå. Med vetskapen om att ett stort antal barn drabbas av våld under sin uppväxt, är det hög tid att vi hittar nya arbetssätt för att motverka detta.

I dag på ett seminarium i Almedalen lyfter Rädda Barnen frågan om skolans och elevhälsans förutsättningar att upptäcka barn som är utsatta för våld inom familjen. Fokus ligger på möjligheten att systematiskt ställa frågor till barn om våld och annan utsatthet, vid upprepade tillfällen under skoltiden. Rädda Barnens studie visar att det är svårt att fråga barn om de är utsatta för våld. Bara en tredjedel av de tillfrågade skolsköterskorna säger att de aktivt ställer frågor om våld till alla elever.

I vissa fall kan vuxna upptäcka synliga tecken på barnets kropp eller på grund av andra symptom, börja misstänka att övergrepp skett. Men när synliga tecken saknas, kan ett systematiskt sätt att fråga vara avgörande. Barnmisshandel är något som vuxna runt barnen behöver kunna sätta ord på och på så sätt visa att våldsutsatthet är något som det både går och måste pratas om.

Våldsutsatta barns behov av stöd och hjälp måste tillgodoses i betydligt större omfattning än vad som sker i dag. Om barn som utsätts för våld upptäcks i tid så har samhället alla möjligheter att bryta ett destruktivt mönster. Här kan ett systematiskt sätt att fråga om våld och övergrepp vara mycket betydelsefullt

Rädda Barnen efterlyser nationella riktlinjer som tydliggör elevhälsans och andra barnnära verksamheters roll, ansvar och arbetsmetoder. Vi planerar även en satsning på informationsspridning i frågan och vill se att just denna fråga prioriteras när rektorerna samlar sina medarbetare i augusti, inför det nya läsåret.

Acceptansen och förståelsen hos professionella att spela en aktiv roll i att identifiera och stötta utsatta barn behöver öka. Vuxna som jobbar med barn måste ha kunskap om våld i nära relationer och färdighet att ställa frågor om våldsutsatthet.

Vi kan inte förhandla om barnets rättigheter. Ett barn har rätt att inte berätta, men vi är skyldiga att ställa frågan.

Elisabeth Dahlin, generalsekreterare Rädda Barnen
Karin Blomgren, tematisk rådgivare Rädda Barnen

Länk till debattartikeln: <http://www.dagenssamhalle.se/debatt/raedda->

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33